

یکشنبه 25 فروردین 1398 - 8 شعبان 1440 - 14 آوریل 2019

روز بزرگداشت ادیب و عارف شهیر "شیخ فرید الدین عطار نیشابوری"

روز بزرگداشت ادیب و عارف شهیر "شیخ فرید الدین عطار نیشابوری"

شیخ فریدالدین محمد بن ابراهیم نیشابوری مشهور به عطار، شاعر و عارف نام آور ایرانی در قرن ششم و آغاز قرن هفتم هجری است. وی در ابتدا شغل عطاری داشته و پس از تغییر حال، در سِلک صوفیان و عارفان درآمد. عاقبت پس از سفرهای متعدد، در زادگاه خود رحل اقامت افکند. عطار به حق از شاعران بزرگ متصوفه است که کلام ساده و گیرنده او با عشق و شوقی سوزان همراه می‌باشد. زبان نرم و گفتار دل انگیزش که از دلی سوخته و عاشق و شیدا بر می‌آید، حقایق عرفانی را به نحوی خاص در دل‌ها جایگزین می‌سازد. غیر از دیوان مفصل عطار، مثنوی‌های متعدد او مانند اسرارنامه، الهی‌نامه، مصیبت‌نامه، خسرونامه، سی‌و فصل و لسان‌الغیب و... مشهورند. معروفترین مثنوی‌های عطار، منطق‌الطیر نام دارد و کتاب تذکرة الاولیاء در بیان مقامات عرفا نیز از آثار مشهور منشور اوست.

عملیات نامنظم فتح 5 در شمال سلیمانیه توسط سپاه پاسداران (1366ش)

عملیات نامنظم فتح 5 با رمز مبارک یا صاحب الزمان (عج) در منطقه ماووت در استان سلیمانیه عراق با هدف انهدام مراکز نظامی دشمن صورت گرفت. رزمندگان تحت فرمانده قرارگاه رمضان، متشکل از سپاه پاسداران و معارضین گرد عراقی، با عبور از کوهستان‌های صعب العبور، خود را به اهداف از پیش تعیین شده رساندند و بعثیان را مورد تهاجم قرار دادند. در این عملیات علاوه بر آزادی‌سازی چندین ارتفاع مهم منطقه و انهدام پایگاه‌های دشمن، حدود 1200 نفر از مزدوران بعث کشته و زخمی شدند و 300 تن دیگر به اسارت رزمندگان اسلام درآمدند. اعتراف صریح بغداد به استفاده از سلاح‌های شیمیایی در طول جنگ (1367 ش)

در حالی که در طول جنگ هشت ساله، جمهوری اسلامی ایران بارها نسبت به استفاده عراق از سلاح‌های شیمیایی علیه رزمندگان اسلام به مجامع بین‌المللی شکایت برده و گروه‌هایی برای بررسی و تحقیق اعزام شده بودند، با این حال، عراق از تأیید و یا تکذیب استفاده از این سلاح‌ها خودداری می‌کرد. تا این که در این روز، در حالی که جنگ به شدت بین دو طرف ادامه داشت، عراق رسماً به استفاده از سلاح‌های شیمیایی شامل گازهای سمی و خطرناک خردل و اعصاب علیه اهداف نظامی و غیرنظامی اعتراف نمود.

ولد "ابن رومی" محدث و گیاه شناس مسلمان (561 ق)

ابوالعباس احمد بن محمد اشبیلی معروف به ابن رومی محدث، گیاه‌شناس و داروشناس مسلمان در شهر اشبیلیه، پایتخت مسلمانان در اندلس به دنیا آمد. پس از تحصیلات مقدماتی، از دانشمندان و محدثان بزرگ عصر خود، حدیث فراگرفت و همزمان با تحصیل علوم دینی، به پژوهش در علم گیاه‌شناسی نیز همت گماشت. ابن‌رومی علاوه بر مطالعه و شناخت ویژگی‌های گیاهان و انجام سفرهای تحقیقاتی در این زمینه، کتاب‌هایی نیز تألیف کرد که مقاله فی ترکیب الادویه و تفسیر اسماء الادویه المفردة از آن جمله‌اند. وفات ابن رومی در سال 637 ق در 76 سالگی واقع شد.

تولد "کریستین هوینگنس" فیزیک‌دان و ریاضی‌دان بزرگ هلندی (1629م)

کریستین هوینگنس فیزیک‌دان و ستاره‌شناس هلندی در 14 آوریل 1629م در لاهه پایتخت هلند به دنیا آمد. وی پس از طی تحصیلات متوسطه وارد دانشگاه شد و در ریاضیات به تحصیل پرداخت. هوینگنس پس از چندی به اخترشناسی روی آورد و چون وسایل و ابزار او کهنه و غیرقابل استفاده بودند، تصمیم گرفت که عدسی‌های دوربین خود را به تنهایی بسازد. او با تغییرات تازه و جالبی که در دوربین نجومی داد موفق شد هاله ناشناخته‌ای را که دور سیاره زحل را گرفته و پیش از این، گالیله از آن نامبرده بود، کشف کند و ثابت کرد این هاله به شکل حلقه پهن و بزرگی سیاره زحل را در برگرفته است. هوینگنس هم‌چنین ساعت پاندولی را اختراع کرد و با توصیف کار آن به شهرت زیادی رسید. با اختراع این ساعت در سال 1657م، مدت زمان حرکت ستارگان و خورشید برای نخستین بار معلوم شد و هم‌چنین از این ساعت در امور کشتیرانی و دریانوردی استفاده گردید. با این حال ساختمان ساعت پاندولی کامل نبود و جاذبه زمین از دقت آن می‌کاست. هوینگنس برای رفع این مشکل تحقیقات زیادی انجام داد و پس از مدت‌ها مطالعه درباره مکانیزم‌های مختلف، فنر مارپیچی ساعت را ساخت. هوینگنس علاوه بر اختراع ساعت پاندولی، پژوهش با ارزشی روی پدیده نور انجام داد و نظریه‌ای نیز مطرح نمود. بر اساس این نظریه، نور از موج‌های زیادی تشکیل شده و این موج‌ها را می‌توان به موج‌های صوتی یا موج‌های روی آب تشبیه کرد با این تفاوت که موج‌های نورانی برخلاف موج‌های صوتی می‌توانند از خلاء عبور کنند. این نظریه در آن زمان بحث‌های فراوانی را برانگیخت، با این حال نظریه هوینگنس در حدود دویست سال به دست فراموشی سپرده شد تا اینکه بعدها ثابت شد که این نظریه به حقیقت نزدیک‌تر و درک آن آسان‌تر است.

ترور "آبراهام لینکلن" شانزدهمین رئیس‌جمهور آمریکا در واشینگتن (1865م)

آبراهام لینکلن شانزدهمین رئیس‌جمهور آمریکا در 12 فوریه سال 1809م در ایالت ایلینوی در خانواده‌ای فقیر به دنیا آمد. وی پس از طی تحصیلات مقدماتی، در رشته حقوق به تحصیل پرداخت و از آن پس به وکالت روی آورد. مدت زمان زیادی طول نکشید که لینکلن به یکی از بزرگ‌ترین وکلای ایالت خود تبدیل شد و از آن به بعد وارد فعالیت‌های سیاسی گردید. او در سال 1847م به نمایندگی کنگره آمریکا انتخاب شد و طی ده سال بعد به دلیل صراحت لهجه و خطابه‌های سیاسی مهم، در سراسر آمریکا به شهرت رسید. لینکلن در این خطابه‌ها سخن از بشر دوستی می‌گفت و علیه تبعیض‌های نژادی انتقاد می‌کرد. وی در نهایت در مبارزات انتخابات ریاست جمهوری آمریکا شرکت کرد و در سال 1861م به این مقام دست یافت. در این زمان، میان مردم جنوب و شمال آمریکا بر سر برده‌داری و فروشی نزاع درگرفت و به صورت جنگ خونینی درآمد. لینکلن به محض روی کار آمدن، مبارزات شدید خود را علیه تبعیضات نژادی آغاز نمود و از آرمان خود عقب نشینی نکرد. او در آغاز این جنگ‌های داخلی که به جنگ‌های انفصال مشهورند، پی‌درپی شکست می‌خورد ولی با نیروی تدبیر و شکیبایی خود، دشواری‌ها را به تدریج از سر راه برداشت تا اینکه با صدور اعلامیه آزادی بردگان، وعده آزادی همیشگی برده‌ها را در سراسر آمریکا از تاریخ اول ژانویه 1863م اعلام کرد. پس از این اعلامیه، جنگ‌های داخلی آمریکا شدت یافت ولی با مقاومت لینکلن، این قانون تصویب شد و بردگی در سراسر آمریکا لغو گردید. او هم‌چنین علاوه بر طرح ایجاد راه آهن سراسری آمریکا، نزدیک به 240 میلیون هکتار زمین‌های خالصه را نیز به کشاورزان واگذار نمود. آبراهام لینکلن سرانجام تنها چند روز پس از پایان جنگ‌های انفصال، در 14 آوریل 1865م و در حالی که دور دوم از دوران ریاست جمهوری خود را می‌گذراند، توسط یکی از طرفداران بردگی در 56 سالگی به قتل رسید. آبراهام لینکلن را در تاریخ آمریکا به عنوان فردی می‌شناسند که با نظام برده‌داری و اسارت سیاه‌پوستان به مبارزه برخاست. این برداشت همه مورخین است، اما تمامی مورخین، در زمینه علت مبارزه با برده‌داری توسط لینکلن نظر واحدی ندارند. بعضی از آنها، همسو با تبلیغات آمریکایی‌ها، این اقدام را یک حرکت معنوی در جهت بازگرداندن حقوق اجتماعی و انسانی سیاهان می‌دانند و بعضی دیگر که بی‌طرفانه‌تر به حقایق می‌نگرند، اصل مبارزه با برده‌داری را یک حرکت حساب شده برای جلب اعتماد و پشتیبانی قشر عظیم سیاهان آمریکا و به دست آوردن آراء موافق آنها در مواقعی که به وجودشان نیاز باشد، می‌دانند. (رک: 9 آوریل)

هرچند امروزه دانشمندان پی برده‌اند که نور هم دارای خاصیت موجی است و هم ذره‌ای، و این دو هرگز نمی‌توانند از هم جدا باشند. شهرت هویگنس فقط به خاطر نظریه‌اش درباره ماهیت امواج نور نیست. او اخترشناس برجسته‌ای بود و اسباب‌ها و دستگاه‌های نوری زیادی را اختراع کرد که اختراع میکرومتر یا ریزسنج برای اندازه‌گیری قطر ظاهری سیارات از آن جمله است. وی هم‌چنین ماشین فشار هوا و میزان الیو را نیز تکمیل کرد و برای اولین بار، با هواسنج، ارتفاعات را اندازه‌گیری نمود. کریستین هویگنس سرانجام در سال 1695م در 66 سالگی درگذشت.